

Lausunto 19.5.2025

**Eduskunta
Sivistysvaliokunta**

Asia **HE 31/2025 Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi**

Varastokirjasto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi koskien opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaa lainsäädäntöä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevasta lakiesityksestä annettiin määräaikaan 31.1.2025 mennessä 174 lausuntopalautteita.

Varastokirjastoa koskevissa lausunnoissa keskeisiksi teemoiksi nousivat palvelujen ja ydintehtävien löydettävyys uuden virastorakenteen myötä, ydintoimintojen maksuttomuuden säilyminen sekä henkilöstön asema ja toiminnan fyysisen sijaintipaikan säilyttäminen sen nykyisellä paikkakunnalla Kuopiossa.

Varastokirjasto kiittää lausunnon antaneita tahoja perustelluista näkemyksistä ja toteaa, että valmistelijat ovat huomioineet lausunnoissa esille tuotuja seikkoja.

Varastokirjasto on opetus- ja kulttuuriministeriön virastoista pienimpiin lukeutuva niin budjetiltaan kuin henkilöstömäärältään; vuosibudjetti on ollut vuoteen 2024 saakka noin 1,7 M€, henkilöstömäärä 18, joista esihenkilöasemia kaksi. Kuitenkin siihen kohdistuu samat velvoitteet ja vastuut kuin ministeriön muihinkin virastoihin. Viraston toiminnan kehittäminen on ollut aliresursoitua eikä kehittämishankkeita ole juurikaan voitu toteuttaa. Korostettakoon kuitenkin, että ministeriön ja viraston tulossopimukseen kirjatut vuosittaiset tavoitteet on saavutettu ja virastolle asetetut ydintehtävät ja -toiminnot suoritetaan viiveettä.

Sivistyshallinto 2030 -hankkeen myötä Saavutettavuuskirjasto Celia ja Varastokirjasto liittyvät Kansallisarkistoon vuoden 2026 alusta lukien. Valmistelutyötä on tehty noin kahden vuoden ajan. Varastokirjasto toteaa, että valmisteluvaihe on ollut tarpeellinen ja osapuolia hyödyttävä.

Laki Kansallisarkistosta; Varastokirjaston asemasta ja nimestä

Lain 4 §:n mukaan ”Kansallisarkistossa on Saavutettavuuskirjasto Celia ja Varastokirjasto. Viraston muista toimintayksiköistä määrätään työjärjestyksessä.”

Varastokirjasto kiittää valmistelijoita siitä, että Varastokirjaston löydettävyys Kansallisarkiston organisaatiossa huomioidaan lain tasolla. Näin varmistetaan, että varastokirjastopalvelut ovat jatkossakin olemassa ja käytettävissä sen asiakkaille. Tämä huomioidaan erityisesti lain 2 §:n 6. momentissa.

Lopuksi

Varastokirjaston toiminnan, palvelujen ja henkilöstön osaamisen kehittämisen näkökulmasta yhdistyminen Kansallisarkistoon on kaikin tavoin kannatettavaa. Vaikka pieni virasto on toiminnoissaan ketterä ja suoriutuu sille asetetuista velvoitteista, puuttuu siltä todelliset kehittämisen ja kehittymisen edellytykset. Näkyvänä ja löydettävänä Kansallisarkiston toimintayksikkönä Varastokirjastolla on jatkossa erinomaiset edellytykset toimia tehtäväalueensa edelläkävijänä niin kansallisella kuin kansainvälisellä kentällä.

Kuopiossa 19.5.2025

Johanna Vesterinen, kirjastonjohtaja

Varastokirjasto

johanna.vesterinen@nrl.fi

0294 117 608